

Verslag van de zitting van de Raad (Justitie, Binnenlandse Zaken en Civiele Bescherming) van 28 februari 2002

I JBZ-Raad

Door middel van de geannoteerde agenda bent u ingelicht over de JBZ-Raad van 28 februari ¹ jl.. Niet alle documenten die in de Raad zouden voorliggen, konden daarbij al worden meegezonden.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde agenda, komen te vervallen. Teneinde referentie aan de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u tezamen met dit verslag worden toegezonden.

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

document: 6494/02 OJ CONS 8 JAI 28 (NI)

De agenda werd goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document: 6495/02 PTS A 8 (NI)

De lijst met A-punten werd goedgekeurd. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de punten 2d (kaderbesluit bestrijding van mensenhandel), 2e (kaderbesluit gemeenschappelijke onderzoeksteams) en 2i (aanpassing van salarissen en vergoedingen personeelsleden Europol), vermeld in de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst van de Raad, niet zijn opgenomen op de lijst met A-punten. Deze punten zullen mogelijk op korte termijn in een Raad als A-punt op de agenda terugkeren.

B-punten

3. Groenboek inzake de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap en de instelling van een Europese Officier van Justitie; presentatie door de Commissie

document : 5252/02 JAI 3 CRIMORG 4 (NI)

Commissaris Schreyer gaf een toelichting op het Groenboek van de Commissie over de verbetering van de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap. Ook in de Raad Economische en Financiële vraagstukken (ECOFIN) zal een dergelijke presentatie worden gegeven. De Commissie constateert dat de bestrijding van de fraude met de Gemeenschapsgelden nog steeds grote leemten vertoont. De Overeenkomst van 1995 aangaande de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen en de daarbij behorende protocollen² zijn nog steeds niet door alle EU-lidstaten geratificeerd. De Commissie heeft bij de Intergouvernementele Conferentie van Nice (2000) voorgesteld om een Europese officier van justitie in te stellen. In het Groenboek wordt (op basis van een nieuw artikel 280 EG-verdrag) een nadere uitwerking van deze gedachte gegeven. Uitgangspunt hierbij is de totstandbrenging van een systeem op Europees niveau van vervolging op het gebied van de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap, dat is gebaseerd op het beginsel van wederzijdse erkenning van nationale

¹ 23 490 nrs. 225 en 227

² PB C 316 dd. 27-11-1995 en PB C 313 dd. 19-07-1997

rechtssystemen en vonnissen tussen de lidstaten. De Commissaris deelde mede dat er op 16 en 17 mei a.s. een hoorzitting door de Commissie over het Groenboek wordt gehouden. De consultaties zullen op 1 juni worden afgerond en de evaluatie hiervan zal vervolgens aan de Conventie worden aangeboden.

In een eerste reactie op de presentatie van de Commissie werden door een aantal delegaties bezwaren aangetekend tegen het initiatief van de Commissie. Enkele delegaties stelden vast dat fraude met Gemeenschapsgeld slechts een gering onderdeel van de georganiseerde criminaliteit betreft en dat vooralsnog de noodzaak van de oprichting van een Europese officier van justitie niet wordt ingezien. Er werd opgemerkt dat de aandacht eerst dient uit te gaan naar andere prioriteiten, zoals de ratificatie van bovengenoemde overeenkomst en de bijbehorende protocollen.

Onder dankzegging van de Commissie voor haar presentatie van het Groenboek stelde de voorzitter vast dat de consultatieprocedure met betrekking tot het Groenboek van start kan gaan.

4. Voorstel voor een algemeen plan ter bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel in de Europese Unie

documenten	:	6621/02 JAI 30 FRONT 19 MIGR 10 VISA 29	(En)
		14239/01 MIGR 29 VISA 135 FRONT 65	(NI)

De Raad stemde in met het voorstel voor een algemeen plan ter bestrijding van illegale immigratie en mensenhandel in de Europese Unie. Duitsland vroeg in dit verband prioritaire aandacht voor een aantal reeds eerder in de Raad van 6 en 7 december jl.³ naar voren gebrachte punten, die verband houden met de samenwerking bij de bestrijding van terrorisme, zoals de ontwikkeling van een Europees identificatiesysteem voor visa en het gebruik van EURODAC-gegevens voor politiedoeleinden. Voorts werd de nadruk gelegd op toegang van onder andere EUROPOL en EUROJUST tot het SIS en maatregelen om de computer te gebruiken bij de opsporing en vervolging van terroristen.

De Commissie wees eveneens op het belang van de opzet van een identificatie-systeem voor visa en merkte op dat op korte termijn mededelingen zullen worden uitgebracht betreffende het beheer van de grenzen en terugkeer van vreemdelingen.

5. Eurodac

Dit punt is als A-punt afgehandeld.

6. Europese Politie-academie (EPA); voorlopige oplossing met betrekking tot de leiding

document	:	6605/02 ENFOPOL 32	(NI)
		6603/02 ENFOPOL 31	(NI)

De voorzitter gaf een korte toelichting op het voorliggende voorstel tot een voorlopige voorziening om het secretariaat van de Europese Politieacademie (EPA) voor een interim-periode (tot dat het besluit over de zetel van het permanent secretariaat is geformaliseerd) in Denemarken onder te brengen. Denemarken verklaarde zich bereid om met ingang van 1 mei a.s. het beheer van het secretariaat van de EPA op zich te nemen. Voorts werd door Denemarken bevestigd dat het geen kandidaat is voor een definitieve zetel van het permanent secretariaat. De Raad ging akkoord met de voorgestelde tijdelijke oplossing, alsmede met een verklaring van Denemarken dat in geval van onvoorziene omstandigheden de EPA-begroting niet toereikend mocht zijn, de lidstaten zich er toe verbinden deze extra kosten voor hun rekening te nemen.

³ Zie voor het verslag van deze bijeenkomst 23490, nr. 223

7. Verslag over de invoering van de euro; politieke samenwerking

document : 6606/02 EUROPOL 11 (En)

Tijdens de lunch deed de directeur van Europol verslag over de invoering van de euro in de betrokken lidstaten. Geconcludeerd werd dat de invoering van de euro vrijwel probleemloos is verlopen.

8. Wijziging van de Europol-overeenkomst

document : 6579/1/02 EUROPOL 10 REV 1 (NI)

De Raad stemde in met het voorstel tot deelname van Europol aan gemeenschappelijke onderzoeksteams (artikel 3) en het recht van Europol om de lidstaten te verzoeken om onderzoeken in bijzondere gevallen te starten (artikel 39). De resterende technische probleempunten zullen nader in het Comité artikel 36 worden besproken.

De Raad ging -met voorbehoud van één delegatie- akkoord met het voorstel om de procedure tot wijziging van de Europol-overeenkomst te vereenvoudigen. Voor wat betreft de voorgelegde opties voor vereenvoudiging van de procedure tot wijziging van de Europol-overeenkomst kon geen overeenstemming worden bereikt. Nederland sprak zich met enkele delegaties uit voor optie 2 : wijziging van bepaalde onderdelen van de Europol-overeenkomst bij Raadsbesluit.

Volgens het Nederlandse standpunt zou dit inhouden dat bij bepalingen met rechtstreekse werking de traditionele procedure (wijziging overeenkomst) gehandhaafd blijft en de andere bepalingen bij Raadsbesluit kunnen worden gewijzigd. Andere delegaties steunden optie 3 die betrekking heeft op de omzetting van de gehele Europol-overeenkomst in een Raadsbesluit. De voorzitter concludeerde dat de verschillende opties voor de vereenvoudigde procedure voor nadere bespreking naar de werkgroep Europol worden terugverwezen.

9. Ontwerp-kaderbesluit inzake de tenuitvoerlegging in de EU van beslissingen tot bevestiging van voorwerpen of bewijsstukken

document : 6552/02 COPEN 17 (NI)
+ ADD 1 (NI)

In de Raad werd politieke overeenstemming bereikt over het voorliggende compromisvoorstel van het voorzitterschap voor het betreffende kaderbesluit. De voorzitter constateerde dat er door een aantal lidstaten parlementaire voorbehouden op het voorstel zijn aangetekend. De tekst van het kaderbesluit zal opnieuw voor advies aan het Europees Parlement worden voorgelegd. Over de datum van inwerkingtreding van het kaderbesluit zal worden besloten bij de formele goedkeuring van dit kaderbesluit, dat mogelijk is voorzien tijdens de bijeenkomst van de Raad op 25 april a.s..

10. Betrekkingen met de Verenigde Staten van Amerika

document : 6438/1/02 CATS 5 USA 4 REV 1⁴ (En)
6648/1/02 CATS 6 USA 7 REV 1 (NI)

Tijdens de discussie ging de Raad akkoord met het voorstel tot verdere uitwerking van het ontwerp-mandaat voor de onderhandelingen met de Verenigde Staten. Het streven van het voorzitterschap is er op gericht om het mandaat in de Raad van 25 april a.s. te kunnen vaststellen. Bij de bespreking van dit onderwerp werd onder meer gesteld dat het eindresultaat van de overeenkomst met de VS een meerwaarde dient te bieden in vergelijking met de bestaande bilaterale akkoorden. De besprekingen over dit onderwerp zullen in het kader van het Comité artikel 36 worden voortgezet.

⁴ Dit document wordt u ter vertrouwelijke kennisneming voorgelegd.

11. Openbaar debat: internationale samenwerking van de Europese Unie bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit

Tijdens dit debat onderstreepten alle lidstaten het belang van een verdergaande integratie en samenwerking ter bestrijding van de georganiseerde misdaad. Daarbij gaat het niet alleen om de internationale fora als de VN, de Raad van Europa maar ook om verbetering van de operationele samenwerking met in het bijzonder de VS, Oost Europa, Rusland en de Balkan. De samenwerking met de kandidaat-lidstaten werd als duidelijke prioriteit aangemerkt. Commissaris Vitorino benadrukte het belang van financieringsprogramma's zoals CARDS en TACIS en gaf aan dat de georganiseerde criminaliteit als centrale prioriteit is erkend in de contacten met Rusland en de Oekraïne. De mogelijkheid van het sluiten van akkoorden namens de Europese Unie op basis van de artikelen 24 en 38 VEU dient verder te worden ontwikkeld. Verschillende delegaties legden de prioriteit bij de aanpak van terrorisme, bestrijding van witwassen, cybercriminaliteit, drugshandel en mensenhandel. Door Nederland werd gesteld dat harmonisatie van maatregelen in EU-kader ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit geen doel op zich mag zijn. Met andere delegaties onderstreepte Nederland in dit verband het belang van de samenwerking in het kader van de gemeenschappelijke onderzoeksteams en de relatie tussen Europol en Eurojust. Voorts werd opgemerkt dat in Nederland de organisatie van de recherchefunctie meer centraal wordt georganiseerd, zodat beter kan worden voldaan aan buitenlandse rechtshulpverzoeken. Nederland vroeg aandacht om tijdig de nodige aanpassingen in de Europolovereenkomst te realiseren, teneinde Europol in staat te stellen om slagvaardiger te kunnen optreden.

Op basis van de discussie concludeerde de voorzitter dat er bij de bestrijding van de georganiseerde criminaliteit door de EU een aantal sectoriële prioriteiten kunnen worden vastgesteld, te weten terrorisme, drugshandel, witwassen en mensenhandel. Op territoriaal en regionaal gebied komen in aanmerking de kandidaat-lidstaten, Rusland, de Oekraïne de Balkan, de VS en Canada en de Middellandse zee- landen. De positie van de EU zou verder kunnen worden verstevigd door gebruik te maken van de mogelijkheden van artikel 24 en 38 Unie-verdrag. De operationele samenwerking zou via de verdere uitbouw van organen zoals Europol, Eurojust en een Europese grenspolitie gestalte moeten krijgen.

12. Diversen

Oostenrijk kondigde aan dat , in verband met een bezoek van de Iraanse president Khatami, Oostenrijk, op basis van artikel 2, tweede lid van de Uitvoeringsovereenkomst van Schengen, de controles aan de binnengrenzen van Oostenrijk , in de periode van 7 tot en met 13 maart, zal instellen.

toegevoegd agendapunt:

13. Invoering van een regeling voor politieel boordpersoneel in de Europese Unie

document: 6391/02 JAI 26 (NI)

De Oostenrijkse delegatie presenteerde tijdens de lunch een voorstel voor een regeling in EU-kader om beveiligingsambtenaren aan boord van vliegtuigen in te zetten. Er werd besloten om dit voorstel aan het Comité van permanente vertegenwoordigers voor te leggen, teneinde te bepalen in welk gremium dit voorstel dient te worden behandeld.

C. Bijeenkomst met de kandidaat-lidstaten (in de marge van de Raad)

1. Gezamenlijke verklaring over drugs

2. Aanbevelingen en beste praktijken. Controle van de buitengrenzen, verwijdering en overname

3. Versterking van bestuurlijke en justitiële capaciteit

Deze drie agendapunten werden gezamenlijk behandeld.

Na een korte inleiding van de voorzitter werd het woord gevoerd door Roemenië, Polen, Slovenië, Tsjechië, Turkije, Malta, Cyprus, Slowakije, Hongarije en Bulgarije. Alle sprekers betuigden hun steun aan de gezamenlijke verklaring inzake drugs. Een aantal kandidaat-lidstaten gaven aan hun beleid inmiddels te hebben aangepast aan het EU-beleid terzake, dan wel dit op korte termijn te zullen uitvoeren. De EU-Schengencatalogus inzake controle aan de buitengrenzen werd in het bijzonder door deze staten verwelkomd. Diverse kandidaat-lidstaten merkten op problemen te hebben met de precieze implementatie hiervan. Voorts werd door alle sprekers het belang van een sluitende buitengrenscontrole onderschreven. Verschillende kandidaat-lidstaten deden het verzoek om meer praktische informatie te verkrijgen over de gang van zaken bij het SIS en om bij de werkzaamheden van de EU/werkgroep SIS te worden betrokken. Wat betreft de bestuurlijke en justitiële capaciteiten gaven verschillende kandidaat-lidstaten aan behoefte te hebben aan duidelijker criteria voor de versterking hiervan. Frankrijk en Duitsland merkten in dit verband op dat versterking van de bestuurlijke en justitiële capaciteit van groot belang is en dat het daarbij gaat om meer dan het toepassen van een aantal criteria; continue aandacht en opleiding is nodig om de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid daadwerkelijk tot stand te brengen. Denemarken wees, als aankomend voorzitter, erop dat in oktober a.s. in Denemarken een seminar zal plaatsvinden over Schengen en het SIS. De Commissie gaf aan dat op korte termijn de onderhandelingen met de kandidaat-lidstaten starten over de deelname aan het Drugs Observatorium in Lissabon. Voorts werd door de Commissie benadrukt dat de kern van de bestuurlijke en juridische capaciteit is gelegen in de wederzijdse erkenning; deze kan alleen plaatsvinden als men vertrouwen heeft in elkaars systeem. De Commissie wees vervolgens op de middelen die de Commissie voor "capacity building" heeft uitgetrokken.

De voorzitter concludeerde tenslotte dat de gezamenlijke verklaring inzake drugs is aangenomen.